

Світлана Мазена

*доцент кафедри кримінального права і процесу,
економічної безпеки та правоохоронної діяльності,
заступник декана юридичного факультету
Західноукраїнського національного університету*

ДО ПИТАННЯ ВЗАЄМОДІЇ ІНТЕРПОЛУ ТА ПРАВООХОРОННИХ ОРГАНІВ УКРАЇНИ

У нашому суспільстві поширена думка, що Інтерпол – це окремий, надпотужний поліцейський орган, який самостійно виконує оперативні функції, арештовує злочинців та безпосередньо розслідує міжнародні злочини. Насправді головною функцією Інтерполу є створення та підтримка різноманітних баз даних, якими можуть користуватися правоохоронні органи в країнах-членах. Згідно з Глобальною системою поліцейських комунікацій INTERPOL I-24/7, існують такі бази даних, що є потенційною перервою у справі міліції у всьому світі:

– повідомлення (Кольорові повідомлення Інтерполу – це міжнародні оповіщення про втікачів, підозрюваних злочинців, осіб та суб'єкти, на які поширюються санкції Ради Безпеки ООН, потенційні загрози, зниклі особи, мертві тіла та злочинні методи. Деталі зберігаються в базі даних, відомій як INTERPOL Інформаційна система);

– фізичні особи (номінальні дані та особи, які зловживають дітьми та жертвами);

– криміналістика (відбитки пальців, профілювання ДНК та розпізнавання осіб можуть зіграти вирішальну роль у розкритті злочинів, оскільки вони можуть виявити зв'язок між особами та / або місцями злочинів. Так само важливо, що вони можуть допомогти довести невинуватість підозрюваного);

– проїзні та офіційні документи (наприклад, паспорти, посвідчення особи, пропуски ООН або візові штампи, включаючи викрадені незаповнені проїзні документи);

– викрадене майно (викрадені автомобілі, судна та витвори мистецтва, ймовірно, будуть переправлені через кордони);

– ідентифікація вогнепальної зброї (Довідкова таблиця по вогнепальній зброї INTERPOL – це інтерактивний Інтернет-інструмент, який забезпечує стандартизовану методологію для більш точної ідентифікації та опису вогнепальної зброї, щоб потім їх можна було простежити при транскордонних розслідуваннях);

– мережі організованої злочинності (метою цих баз даних є поліпшення збору та обміну розвідданими, підтримка розслідувань та кращий аналіз злочинних мереж, що призводить до ідентифікації та арешту їх керівників та фінансистів);

– морське піратство (база даних морського піратства зберігає інформацію, пов'язану з випадками піратства та збройного пограбування в морі, включаючи дані про фізичних осіб, номери телефонів, адреси електронної пошти, випадки піратства, місцезнаходження, підприємства та фінансову інформацію) [1].

Тому Інтерпол проводить кримінальні розслідування. Оскільки автор статті має більш ніж 10-річний досвід роботи у підрозділі з пошуку викрадених транспортних засобів НЦБ Інтерполу в Україні, необхідно враховувати деякі труднощі в національному та міжнародному розшуку викрадених транспортних засобів. Перш за все, в Україні є багато технічних проблем. Дані про викрадені транспортні засоби в деяких базах даних не збігаються, це створює труднощі для власників автомобілів та правоохоронних органів.

Більше того, якщо під час перевірки було встановлено, що автомобіль знаходиться в розшуку, не існує єдиного алгоритму, що робити далі. Правоохоронні органи приймають дуже різні рішення в різних регіонах. Відповідно до статті 170 Кримінального процесуального кодексу України «Підстави для накладення арешту на майно» зазначено, що арешт майна означає тимчасове позбавлення підозрюваного, обвинуваченого або осіб, які за законом несуть цивільну відповідальність за шкоду, заподіяну діями підозрюваного, обвинуваченого або божевільна особа, яка вчинила соціально небезпечне діяння, а також юридична особа, щодо якої ведеться провадження, коли така особа може зазнати конфіскації як кримінальний захід, можливості розпоряджатися певним майном за рішенням слідчого судді або суду, до скасування такого арешту майна, згідно з процедурою, встановленою цим Кодексом.

Відповідно до вимог цього Кодексу, арешт майна може також передбачати заборону особі, майно якої було закріплено, або іншій особі, що тримає майно, розпоряджатися таким майном будь-яким способом та користуватися ним [2]. Однак правоохоронці потім арештовують, віддають такі транспортні засоби під розписку, суд визнає законного власника або не визнає, також у технічному паспорті автомобіля використовується спеціальне позначення «Розшукується Інтерполом, відчуження заборонено».

Отже, доречно порушити проблемні питання щодо пошуку транспортних засобів:

- затримка завантаження даних транспортних засобів з національної бази даних до міжнародної бази даних I 24/7;
- відсутність уніфікованого алгоритму, якщо під час перевірки буде виявлено, що автомобіль перебуває у міжнародному розшуку.

Перелік використаних джерел

1. Офіційний веб-сайт Інтерполу. URL: <https://www.interpol.int/How-we-work/Databases/Our-17-databases>
2. Кримінально-процесуальний кодекс України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4651-17>

Василь Ткач

*студент магістратури юридичного факультету
Західноукраїнського національного університету*

ДО ПИТАННЯ СУТНОСТІ ФІНАНСОВИХ РОЗСЛІДУВАНЬ В МІЖНАРОДНІЙ ТЕОРІЇ І ПРАКТИЦІ

Фінансово-економічні розслідування як певний механізм аналітичного забезпечення економічної безпеки використовується в системі заходів економічної політики, контролю, правоохоронних механізмів забезпечення економічної безпеки. Поняття «фінансово-економічні розслідування» широко застосовується і в міжнародній практиці, зокрема, при протидії легалізації «брудних» грошей, фінансовим основам тероризму.

Під терміном «фінансовий розслідування» розуміється дослідження фінансових аспектів злочинної діяльності.

Термін «фінансові розслідування» широко використовується в практичній діяльності Групи розробки фінансових заходів боротьби з відмиванням грошей – ФАТФ (Financial Action Task Force), групи «Егмонт» (Group EGMONT), Комітету експертів Ради Європи з оцінки заходів протидії легалізації злочинних доходів (MONEYVAL), та інших організаціях, створених з метою боротьби з відмиванням грошей. Разом з тим, незважаючи на широке застосування терміну «фінансові розслідування» в міжнародній практиці діяльності фінансових розвідок, він до теперішнього часу носить абстрактний характер, перш за все, через відсутність його нормативного закріплення. У юридичній, економічній літературі відсутній єдиний підхід до його визначенням, не розроблена методика фінансових розслідувань, наявні наукові праці, на наш погляд, не в повній мірі відповідають потребам практики [1].